

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉHAZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre. 12 kor. Félévre 6 kor.
Háromnegyed évre 9 „ Negyedre 3 „

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII., kerület Akácfa-utca 7-ik szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

A kongresszus után.

Szép, derüs szeptember havában ünnepnapjaink voltak. Glück Frigyes ur és a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának kezdeményezése és áldozatkészsége folytán létesített jános-hegyi »Erzsébet kilátót«, megdicsőült királynénknak ezt a hatalmas, művészi emléket akkor leplezték le hazafias beszédek s a lelkeket fölemelő ünnepség keretében. Szállodás és vendéglős iparosaink kiválóságain kívül képviseltették magukat a felavatáson a király, a kormány és budapest székesfőváros hatósága. Ezzel kapcsolatban zajlott le a Vendéglősök Országos Szövetségének ez évi kongresszusa, melyen tömegesen jelentek meg nemcsak Budapest, hanem az ország szállodásai, vendéglősei és korcsmárosai is. Elmondhatjuk, hogy jelen volt ezen az országos gyűlésen majd minden kiváló magyar szállodás és vendéglős, de a kongresszusnak jelentőségét emelte az a körülmény is, hogy azon szintén képviseltette magát a kormány és Budapest törvényhatósága is s ott olyan beszédek hangzottak el, melyből azt a következtetést vonhatjuk le, hogy nincs messze az az idő, mikor jobb napok virradnak majd Magyarország szállodás, vendéglős és korcsmáros iparosságára.

Ha összefoglaljuk a kongresszus utáni benyomásokat, annak a tudatnak adhatunk örömteljes kifejezést, hogy annak a harmincz évi, kitartó, nehéz és szívós munkának, melyet a budapesti szállodások és vendéglősök anyagi és erkölcsi fáradságot nem kímélve kifejtettek, meg lesz végre az eredménye. Nem sok idő múltán, az új ipartörvény megalkotásával a szállodás, vendéglős és korcsmáros iparosság is a képesítéshez kötött iparágakhoz fog soroztatni, hiszen erre a kormány illusztris képviselőjének szavai is szinte biztosítékot nyújtottak. Nem lesz tehát a jövőben a szállodás, korcsmáros és vendéglős ipar az a szabados fog-

lalkozási ág, melyet minden, kaszát, kapát vagy kaptafát megunt kontár gyakorolhat. Az ország jövő képzett, tanult, tisztos vendéglősei és korcsmárosai még lesznek óva a közibük tolakodó kétes elemek versenytől s így míg egyrészt jobb megélhetésük is biztosítva lesz, másrészt a vendéglős és korcsmáros ipar színvonala és országos tekintélye is emelkedni fog. Ha másért nem, már ezért is érdemes volt küzdenünk hosszú huszonöt esztendőn keresztül. Kifejtett nagy fáradsága legjobbainknak, az eredmény koronájával lesz megkoszorúva.

És midőn mindezek felett igazi lelki örömnünknek adunk kifejezést, mikor elismerésünket fejezzük ki az országos gyűlés rendező bizottsága minden tagjának, névszerint *Gundel János, Glück Frigyes, Glück Erős János, Kommer Ferencz, Bokros Károly, Malosik Antal, Wilburger Károly, Petánovics József, Dökker Ferencz, Baár József, Jajczay János, Frenreisz István, Putnoki István, dr. Solti Ödön, F. Kiss Lajos, Katona Géza, Müller Antal, Pelzmann Ferencz, Ehm János* stb. uraknak, akik nagyérdemű elnökünkkel, Gundel Jánossal élükön mindent elkövettek, hogy ez a kongresszus komolyságban, belső tartalomban és külső fényben méltó legyen — amint lett is — Magyarország összes szállodásai és vendéglőseihez. Egy kellemetlen incidensről mégis meg kell emlékeznünk, melynek nyilvánvaló czélja az volt, hogy a magyar szállodások, vendéglősök és korcsmárosok összetartását, együttérzését megzavarja s mintegy gáncsot vessen huszonöt esztendő fáradságos és becsületes küzdelmeinek sikere elé, nagyon rossz és gonosz szolgálatot téven ezzel az ország összes vendéglősei és korcsmárosai érdekeinek. Ezt hangoztatta Bokros Károly.

Ezt a lapot, a »Vendéglősök Lapját«, hosszú fennállása óta mindenkor a közérdek vezette s az vezet ma is, mikor nagyon elítélőleg kell nyilatkoznia a budapesti kiskorcsmárosok — akik magukat

gyűjtőnéven »székesfővárosi vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának« nevezik — azon manővereiről, melylyel az országos vendéglős szövetség nagy gyűlését megzavarni s annak eredményes tanácskozásait meggátolni igyekeztek.

Többször rámutattunk már arra a körülményre, hogy a kiskorcsmárosok külön ipartársulatokodásának semmiféle létjogosultsága nincs. Ezt a társulatot néhány embernek egyéni hiúsága, szereplési viselkedése, másnak talán anyagi érdeke tartja fent. Mert nem szebb, magasztosabb volna-e az, hogy ha Budapest összes szállodásai, vendéglősei és korcsmárosai a mostani három helyett egy ipartársulatba volnának tömörülve, hiszen az igazi érdem, képzettség ebben is megtalálná a maga méltó helyét és tiszteletét. Ezt az egyesülést azonban néhány »akarnok« évek óta megakadályozza s így utját állja. De nem csak ezt teszi.

A székesfővárosi kiskorcsmárosok vezetősége nagyon jól tudta, hogy az »Országos Vendéglős Szövetség« ez évi szeptember közepén tartja meg Budapesten nagygyűlését. Nos hát, hogy ennek a gyűlésnek összhangját megzavarják és különösen a vidéki vendéglősöket, korcsmárosokat szánt szándékosan megtéveszték, szeptember első napjaira egy külön vendéglős és korcsmáros kongresszust hívtak össze, melyen letárgyaltak egy, a vendéglős szövetség programjából kisajátított részletet és elfogadtak több olyan határozatot, melyek nyilvánvalóan kivihetetlenek s így kompromittálják nagyon komoly és nagyon igazságos ügyét. Nos hát, ez eljárásnak nem volt szép eljárás s méltán róttá meg egy határozati javaslatban az Országos Vendéglős Szövetség kongresszusa.

No, de hagyjuk ezt a dolgot s vigasztaljon meg bennünket az a tudat, hogy a vakondok munkák nem mindig sikerülnek. Mi pedig s velünk együtt az ország szállodásainak, vendéglőseinek és korcsmárosainak tisztelt és tekintélyes része tovább is

A legmagasabb udvar és József főherceg udvari szállítója.
FANDA ÁGOSTON és ZIMMER PÉTER UTÓDA

ZIMMER FERENCZ halnagykereskedő

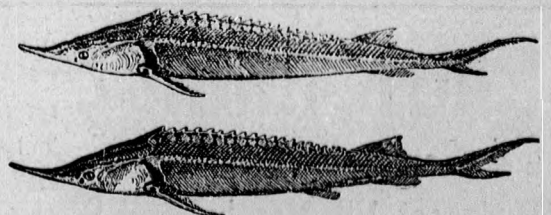
A Balaton Halászati R.-T. kizárólagos képviselője.

Telefon 61-24. BUDAPEST, Központi vásárcsarnok Telefon 61-24

Mindennemű tengeri és édesvizihalak. Egyedüli halszállító cég, mely az előkelő házak és éttermekben szükségelt összes halfajokat friss állapotban állandóan raktáron tartja.
Sürgönyök: Zimmer halászmester, Budapest.

ALAPITTATOTT
1820.

rendületlenül küzdeni fogunk mindnyájunk összetartásáért, melynek csak egy következménye lehet: közös törekvéseink, közös érdekeink diadala. Erre és országos gyűlésünk munkálatainak eredményeire kérjük a kormány, az országgyűlés jóindulatát és a Gondviselés áldását.

A kongresszus lefolyásáról s azt keretező ünnepségekről a következő, részletes tudósításokkal számolunk be:

Vendéglősök kongresszusa.

A Vendéglősök Országos Szövetségének 10-ik közgyűlése folyt le e hó 13. és 15-ike között Budapesten. Az első nap a nyugdíj-intézet tartott ülést Bokros Károly elnökle alatt; ezuttal is konstatálták ez intézmény örvendetes fejlődését.

Az alapszabályok letárgyalása után a közgyűlés Kommer Ferencz indítványára Bokros Károly egyhangulag, szavazás mellőzésével, nagy lelkesedéssel újra elnökké választotta s egyben az egyesület körül tíz éven szerzett érdemeiért, lelkes ügybuzgóságáért és odadadó munkásságáért jegyzőkönyvi köszönetét fejezte ki. Alelnökké választották: *Petőnovits József, Sztanoj Miklós*. Igazgatósági tagok: *Malosik Antal, Müller Antal, Kommer Ferencz, Wilburger Károly, Dökker Ferencz, Hámor József, Katona Géza, Harsányi Adolf, Gundel Károly, Ebenhő Károly, Mitrovitz Adolf, Smiedthoffer Vilmos*. Felügyelő bizottság: *Francois Lajos* elnök, *Hack István, Mayer K. József, Páris Vilmos, Szuly Aladár dr., Borhegyi Ferencz ifj., Hajdu Imre*. Póttagok: *F. Kiss Lajos, Szántó Ferencz, Freureisz István*. A közgyűlés ezek után az igazgatóság indítványára *Glück Frigyes* örökös tiszteletbeli tagnak választotta és *Juránovits Ferencz és Kőváry Jenő* indítványára ugy az elnöknek mint a tisztikarnak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

A szövetség közgyűlése e hó 14-ikén kezdődött. Ott volt a kereskedelemügyi miniszter képviselőjében Stetina államtitkár, a pénzügyminiszter képviselőjében Hangl Vilmos, min. oszt. tanácsos, továbbá Gelléri Mór, az Országos Iparegyesület igazgatója, Goreczky Zsigmond ker. előljáró, az iparhatóság képviselőjében Boross Soma, a munkaadók szövetségének elnöke.

Gundel János elnök nyitotta meg a közgyűlést, üdvözölte a két minisztérium megjelent képviselőit és a vendégeket. Megemlékezett azután a néhány nappal ezelőtt megtartott vendéglős-kongresszusról, mely azonban távol állt a szövetségtől. Nem látja értelmét annak, hogy két táborra oszoljanak a vendéglősök, amikor egy cél felé törek-szenek arra, hogy iparukat emeljék, nemesítsék. Beszéde végén sajnálattal mentette ki a közgyűlésről Glück Frigyes, akit az Erzsébet-kilátó-torony létesítése által elért újabb nagy sikere alkalmából, indítványára táviratilag üdvözöltek.

A lelkes éljenzéssel fogadott megnyitó beszéd után Stetina József államtitkár üdvözölte a közgyűlést, sikert kívánt működéséhez és kijelentette, hogy az új törvény alkotásánál mindkét minisztérium figyelembe fogja venni a most elhangzott kívánásokat. Mert nem a törvény szerint alakulnak

az életviszonyok, hanem a létező üzleti-viszonyokra kell szabni a törvényt. Különösen melegen üdvözölte a vendéglősipar emelésére irányuló törekvést, mint amely a közlekedési eszközök tökéletes volta mellett, fő-tényezője az idegenforgalom emelésének. Kérte a közgyűlést, hogy a tanácskozásai során erre is legyen figyelemmel.

A napirend előtt Bokros Károly szólalt fel. Néhány nappal ezelőtt — ugymond — az ugynevezett »Kis vendéglősök ipartársulata« egyesek hiúsága és szereplési viselkedésége által vezérelve, közvetlenül a szövetség közgyűlése előtt minden arra szóló mandátum nélkül és félrevezetve az ország vendéglőseinek tájékozatlan részét, országos vendéglőskongresszust hívott egybe. Mint-hogy pedig a kongresszus, eltekintve azoktól, amiket a szövetség programjából hasított ki, csupa oly követelményeket hangoztatott, amelyek törvénybe és szabály-rendeletekbe ütköznek, a Szövetség legerélyesebben tiltakozik a vendéglős-közvélemény e szándékos megtevesztése ellen, valamint az ellen is, hogy e teljesíthetetlen követelmények illetékes helyen, mint a vendéglősök összességének óhajai juttassanak kifejezésre. A közgyűlés megbizzza a szövetség elnökségét, hogy e határozat alapján nyomban a közgyűlés után a pénzügyi és kereskedelemügyi minisztériumokhoz fölterjesztendő emlékiratokban precizirozza a vendéglősök sérelmét, óhajait és törekvéseit, nehogy ezek orvoslása, teljesítése és megvalósítása illetéktelen tényezők beavatkozása által veszélyeztetve legyen.

A határozati javaslatot egyhangulag elfogadták.

Ezután áttértek a napirendre. F. Kiss Lajos titkár előterjesztette a szövetség évi jelentését, amely részletesen megemlékezik a szövetség törekvéseiről, az elért eredményekről, de megemlíti azt is, hogy munkásságukat nagyban hátráltató körülmény az, hogy a vendéglősök a legnagyobb közönyt tanúsítják az intenzív országos szervezkedés iránt. Örömmel emlékezik a jelentés Gelléri Mórnak a vendéglősipar képesítéséhez kötése érdekében folytatott működéséről. A jelentés végül a vidéki ipartársulatok szaporodásáról emlékezik meg. A fölmentvények megadása után az indítványok tárgyalására tértek át. Egyhangulag elfogadta a közgyűlés Bokros Károlynak a vendéglősipar képesítéshez kötésére vonatkozó indítványát, Katona Gézának a szövetség átszervezésére és a közvetítésügyi szakosztály újból való életbeléptetésére vonatkozó indítványát. Több indítvány letárgyalása után a jövő évi közgyűlés helyének megállapítását az igazgatóságra bízták. Miután még Bokros Károly köszönetet mondott F. Kiss Lajos titkárnak, Wilburger Károly pénztárosnak és a szövetség tisztikarának áldozatkész és fáradtságos munkájukért, Gundel János elnök a közgyűlést lelkes éljenzés közben berekesztette.

Délután fél 4 órakor diszebed volt a »Royal« szállodában, melyen a következő pohárköszöntők hangoztak el: Gundel János Ó Felsőjére, a királyra, Bokros Károly Gundel Jánosra, Kommer Ferencz a vendégekre, Juránovits Ferencz az Ipartársulatra és Katona Géza a sajtóra.

Másnap a kilátótoronyt tekintették meg. Itt Gundel János ipartársulati elnök nagyhatású beszédben vázolta az Erzsébet kilátótorony létrejöttének történetét. Különösen kiemelte az érdemeket, amelyeket Glück szerzett magának a torony létesítése körül. Glück Frigyes válaszában lelkes beszéddel buzdította a vendéglősöket a hazaszeretet és az ipar szeretetének ápolására. Utána pedig Juránovics Ferencz, a szegedi ipartársulat elnöke, a vidék vendéglőseinek nevében fejezte ki köszönetét a budapesti vendéglősöknek azért a nagy áldozatkészségért, hogy nagylelkű adományokkal a torony építését a székesfőváros segítségével lehetővé tették.

A János-hegyről az egész társaság a Margit-szigetre vonult, amelynek alsó vendéglőjében reggelihez ültek. Itt is számos beszéd hangozott el, fölszóltak: Glück Frigyes, Benedek János orsz. képviselő, Gundel János s végül Bokros Károly magas szárnyalású beszédben méltatta Gundel János érdemeit s azokat az eredményeket, melyeket hosszú elnökösködése alatt az ipartársulat elért. S végül éles hangon elítélte a »Kisvendéglősök« által rendezett országos vendéglős-gyűlést.

Délután három órakor a társaság külön hajón, a Hattyun, Budafokra ment az ujonnan kibővített és átalakított Francois gyár meglátogatására. A gyár bejáratánál Francois Lajos és Francois Caesar fogadta a társaságot.

A husháboru.

A fogyasztó közönség köréből a vendéglősöket és korcsmárosokat érdekelheti leginkább, hogy van-e valami reménység a mostani, szinte horribilis husdrágaság megszüntetésére? Ugy látjuk, alig van erre kilátás. A »Magyar Gazdaszövetség« hivatalos lapja ugyanezt állítja, kifejtve az okokat, hogy a husdrágaság ma nem csak Magyarországra, sőt nem is csak Európára, hanem még Amerikára is kiterjed s így azt egy csapásra megszüntetni még kormányrendeletkel sem lehet. A szerb vágómarha behozatalának megengedése nem segít nálunk Magyarországon. Hiszen vágott és vágatlan állapotban régebben is hoztak be hozzánk szerb marhákat s ezek akkor sem befolyásolták a magyarországi husárakat s most sem fogják befolyásolni. Ez — sajnos — így is van.

Most a magyarországi hus veszedelmes drágaságát még egy újabb körülmény segíti majd elő. Az osztrákok ugyanis kieszközlötték, hogy összes vasuti vonalaikon, sőt a csász. kir. szabadalmazott Déli vasut magyarországi vonalain is Ausztriába és Bécsbe a vágómarhát és húst 50 százalékos tarifakedvezményrel szállítsák, sőt ugyanazt a tarifakedvezményt akarják kiereszokolni a magyar királyi államvasutak igazgatóságától is. Félő, hogy ez meg is történik, aminek következtében a magyarországi vágómarha, sőt a szerb marha is még tömegesebben kerül fel a bécsi piacra, mert ott a kedvezőbb fogyasztási adófizetési viszonyok következtében is — nagyobb árat fizetnek érte. Ha ez így lesz, akkor nekünk magyaroknak egyszerűen le kell mon-

NAGY IGNÁCZ

■ pinczefelszerelési cikkek üzlete ■
Budapest, VII., Károly-körut 9.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű **pinczefelszerelési cikkekben** ugymint: borszivattyúk, gummicsovok, rézcsapok, palaczkdugaszolóok és kupakolóok kisebb és nagyobb hollandi és asbest szütőkészülékek, boros palaczkok, parafagudaszok, továbbá különféle rendszerű borsajtók, szőlőzuzók, erjesztő tölcsérek, faedények, permetezők raffiában stb., stb.

Saját palaczkkupak gyár

Nagy és Watzke

— Pinggau. —

danunk a husevésről, vendéglőseink és kormárósaik pedig kénytelenek lesznek vegetáriánus éttermekké átalakítani üzleteiket.

Erre a hirre különben megmozdult végre a husdrágaság ellen a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara is és a kormányhoz nagyon kemény pontozatban tiltakozik az ellen, hogy az osztrák furfang ravasz tarifális kedvezmények kieszközlésével még drágábbá tegye a magyarországi húst s így Wien javára kaparintsa el annak legjobb falatait. Különösen tiltakozik az ellen, hogy a magyar királyi államvasutak vonalain is megadják az Ausztriába való husszállítás javára az ötvenszázalékos tarifakedvezményt, de követeli ezt a kedvezményt a Budapestre szállítandó vágómarha és hus részére. Kéri továbbá, hogy a Magyar Folyam és Tengerhajózási Társaságnál eszközölje ki a kormány, hogy az egy nagyobb hajóját kütőkészülékkel rendezze be husberaktározásra, hogy azon a szerbiai hus olcsóbban szállítsák Budapestre. Persze, a nagy huszorsóságok, nagyvágók, bizományosok üzlemai ellen nincs a mi kamaránknak tiltakozó szava.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága részéről mindegyre azt felelik, hogy nincs szándék arra, hogy az Ausztriába szállítandó husra megadják az ötvenszázalékos tarifakedvezményt, de ha ezt mégis kiereszszakolnák Bécsből, úgy az Igazgatóság ugyanezt a kedvezményt meg fogja adni a Budapesti piac részére szállítandó hus részére is. Ez azonban — mindenki beláthatja — nem fog segíteni a magyarországi nagy husdrágaságon. Már csak azért sem, mert a Déli vasut nagy tarifális kedvezményével Bécs majdnem az egész Dunántulnak vágómarhaállományát a saját részére biztosította.

Nem kell félni a borszükségtől. A »Köztelek« az Országos Magyar Gazdasági Egyesület» hivatalos lapjában olvassuk a következő, a vendéglősök és kormárósaik figyelmére is méltó sorokat: »A hegyi bortermelés ősidők óta létezett. A nemzeti vagyonnak tehát évszázadokon át jelentős tényezője volt. Homoki szőlők voltak ugyan már a filoxera előtti időben is, azonban csak az általa okozott invázió óta lendültek fel és foglaltak egyre tért, úgy, hogy ma már domináló állásba jutottak. Jelentőségük tehát alig terjed ki 20—30 évre. A homokon könnyű szerrel természetek 40—50 hl. bort, míg a hegyi szőlősgazda örül, ha 15—20 hl.-t kap. Az igaz, hogy a homoki szőlősgazda tömegre dolgozik, míg a hegyi szőlősgazda kvalitásos bort igyekszik előállítani. A homokon fele olyan költséggel lehet bort és szőlőt termeszteni, mint a hegyen és mégis egyformák az árak. Ez a homoki szőlősgazdák által elért nagy anyagi siker az összes siki, sőt buzaföldek gazdáit is arra buzdította, hogy szőlőt telepítsenek. Ez a tulhajtott telepítés visz bennünket válságba, tultermelés felé. 1908. évben a hivatalos jelentések szerint már 8 millió hektoliteren felül szüreteltünk. A valóságban 10 milliót is tett ki bortermésünk. Ha tavaly és az idén nem pusztít a jég, a peronospora

és a fagy, akkor bizonyára rekordterméseink lettek volna ezekben az években is. Az utolsó tíz év átlaga pedig 4 millió hektoliter sem volt. Tegyük hozzá még: Borfogyasztásunk roppant csekély. Oly kicsi, mint semmilyen bortermelő államban. Továbbá a borértékesítési viszonyok a képzelhető legrosszabbak. Több jeles hegyi borvidék máris termelői csődbe került. A borfogyasztás elterjesztése elé az állam görditi a legnagyobb akadályt a horribilis és igazságtalan boritaladóval, továbbá azzal, hogy a sörnek és szesznek mindenféle kedvezményt biztosít, míg a borral egyáltalában nem törődik.

A kormárók megrendszabályozása.

A fenti cím alatt a »Magyar Gazdaszövetség« kitűnően szerkesztett folyóirata, a »Szövetkezés«, mely tudvalevőleg a magyar bortermelők érdekeit is védelmezi, a következő nagyon komoly sorokat közli, mely a magyar gazdatársadalom egy magát hivatásos képviselőnek tartó magánhivatalnok kar véleményét tükrözteti vissza. Az antrefilé ez:

»Az Országos magyar Gazdasági Egyesület fölterjesztést intézett a belügyminiszterhez, melyben a ma divó kormárórendtartási szabályrendeletet revízióját sürgetve, kivánatosnak jelzi, hogy a nép számára kínálókozó s rá veszedelmes ivási alkalmakat szociális és népjóléti szempontból különböző óvintézkedésekkel lehetőleg gyérítsük s az itt mutatkozó veszedelmeket enyhítsük. Leggyökeresebb orvosságnak jelzi itt az OMGE. a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény végrehajtását minden italmérő helyen. Annyi bizonyos, hogy ez a vasárnapi kormáróállalom a legradikálisabb mód volna a dolgoztalan csoportosulások, alkalmi ivások megakadályozására egyrészt, a nép megeméltetésének meggátolására másrészt. A nép ugyanis a pihenésre szánt vasárnapot ma átkormárózza s így fáradt testét felüdülés helyett a mértéktelenül élvezett alkohol gyilkos hatásának dobja oda. Az államnak önvédelmi és népvédelmi kötelessége, hogy az OMGE. megszívlelésre méltó fölterjesztését magáévá tegye, anynyival is inkább, mert a gazdák kívánalmi sem az állam financiai érdekeit, sem a nagyközönség anyagi helyzetét károsítóan nem érintik.«

Utólagos jóváhagyás biztos reményében lenyomattuk ezt a böles antrefilét s magunk is abban a véleményben vagyunk, hogy az italozási alkalmakat korlátozni kell. Különösen a pálinkaitalozási alkalmakat. De már engedtségük meg nekünk még az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, sőt a radnai sörgyáros, gróf Zselinszky Róbert részéről is, hogy a vendéglők, kormárók vasárnapi kényszermunkaszünete ellen foglaljunk némi állást. E tekintetben hivatkozunk a »Szövetkezés« egy kitűnő tárczájára, melyet Sz. Szigethy Vilmos szegedi levéltáros írt s amelyben elmondja egy szegény földmives ember álmódzásait. Ez az ember sorsjegyet vett

s mindjárt elmondta a feleségének, hogy ha nyer, mit is fog cselekedni. Többek közt azt mondta, hogy minden vasárnap ellátogat a kormárókba. Az asszony rászólt:

— Akkor én a kormárók vasárnapra becsukatom!

— Ma is? — kérdi az ember. — Hiszen ma is vasárnap van.

— Ma még nem — mondá az asszony, mert ma még az egész heti nagy munka után szeretnék ott egy jó pohár bor mellett eldiskurálni.

Nos hát ebből a kis epizódból is kitűnik, hogy Magyarországon a kormárók és vendéglők vasárnapi bezárásának kérdése nem éppen olyan kisszerű probléma, melyet az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kitűnő eszű igazgatójának, Rulinek Gyulának is sikerülne ezidőszerint megoldania. Az a szegény munkás, iparos nép, hogy megélhessen, egész héten át dolgozik. Joga van tehát neki is arra, hogy vasárnap valami lelket, testet élesztő szórakozást keressen magának. Ha ebből az alkalmából tisztességes kormárók, vendéglők keres fel, az ellen igazán senkinek sem lehet kifogása, hiszen ott vagyonpocsékolásra, — mint például a nagy urak kaszinóiban — úgy sem engedtetik neki az alkalmat. Ám tessék velünk együtt arra törekedni, hogy a pálinkamérések, söntések vasárnapra legalább bezárassanak, de a tisztességes bormérések, vendéglők és kormárók ellen ne tessék éppen annak a gazdatársadalomnak nevében merénylő manővereket intézni, amely gazdatársadalom nagyrésze úgy is szőlőtenyésztő és bortermelő Magyarországon.

Különben is csak egyszerűen frázis az, hogy Magyarországon a kormárók és vendéglők vasárnapi bezárását követelik. Ezt a nagyközönség egyszerűen nem óhajítja. És ezt keresztül vinni nagyvárosokban, különösen Budapesten, lehetetlenség is. De ha már az Országos Magyar Gazdasági Egyesület böles észbeli tehetsége óhajit valami nagy és új dolgot, akkor egyenesen azzal a kéréssel forduljon a kormányhoz, hogy vasárnapra szüntessen be minden étkezést és italozást. Ez igazán nagy gazdasági eredmény volna.

A boritaladó.

A magyar bortermelőknek, szőlősgazdáknak ahhoz a mozgalmához, melynek az országgyűlésen is immáron jelentékeny számú támogatója van — hogy a boritaladó teljesen eltöröltessék, vagy jelentékenyen — lehetőleg a minimumig csökkentessék, a magyar vendéglős és kormárók iparosoknak is teljes erejükből hozzá kell járulniok. A nagy boritaladó az oka, hogy vendéglőseink silányabb minőségű bort is drága pénzen kénytelenek mérni, hogy a söntésekben bár olcsóbb, de mérgező hatású, pinczékben szüretelt, hamisított bort mérnek s hogy továbbá a testi, lelki szervezetet megrontó pálinkaivás még mindig növekedőben van nálunk a borfogyasztás rovására. Anyagi, erkölcsi és állami érdek megköveteli tehát nálunk is a boritaladó eltörölését, vagy leg-

MODERN és izléses ÉTLAPOK, papírszalvéták, menükártyák, felírókönyvek, szelvénykönyvek, rendelhető, illetve kaphatók:

PAUKER MÓR nyomdai vállalata- és papíráruházában **Budapest, V., Váci-körút 60. sz.**

alább minél nagyobb arányban való csökkentését.

A bortermelők, a nyilvánosság előtt, szaklapjukban is panaszkodnak, hogy Magyarországon évről-évre nagyobb a bortermelés s így míg boraikat alig képesek értékesíteni, addig a vendéglőkben, korcsmákban magasak a borárak. Igazuk van. De a vendéglői és korcsmai borárak emelkedését nem a vendéglősök és korcsmárosok nyereszke-dési vágya, hanem a boritaladó nagysága és itt Budapesten a külön fővárosi és kövezetvám és a még ehhez járuló, nagyon drága vasuti szállítási költség is okozza. Másból a közéleti-cikk, melyekhez a bor is tartozik, olcsóbb szállítási tarifájára állami intézkedések is történnek, de nálunk erre senki sem gondol.

A boritaladó eltörlésének szükségességét indokolják a következő körülmények is. Magyarországon 1908-ig körülbelül négy millió hektoliter volt az évi átlagtermés, amely ma már nyolcz millió hektoliterre rugott fel. Most két esztendőn át rossz termésünk volt, de ha bő szüretjeink lesznek is, úgy, hogy a bortermelők tíz millió hektolitert is szüretelnek, a vendéglői, korcsmai bor ára a boritaladó miatt akkor sem lehet kevesebb a boritaladó miatt akkor sem lehet kevesebb a mainál. Nagy kára ez a bortermelőnek és fogyasztónak egyaránt. Mert míg amaz a boritaladó miatt olcsóbban kénytelen eladni borkészletét, emez ugyanezen ok miatt drágábban kénytelen a mindennapi pohár borát megfizetni. Hiszen előfordult már nálunk az az abszurd eset is, hogy sok helyütt szüretkor olcsóbb volt a bor literje, mint amennyi volt egy liter borra az adó. A francziák, akik fel tudták fogni a borfogyasztás szükségességének fontosságát, különösen az ottani generációt megrontó pálinkaivás rovására, úgy segítettek ezen a dolgon, hogy egyszerűen eltörlték törvényhozási uton a boritaladót. Ezzel az intézkedéssel elérték azt, hogy a francia bortermelő méltányos áron eladhatta borát, a francia vendéglős és korcsmáros pedig olcsóbban mérheti ki azt, sőt vannak Párisban és a nagyobb francia városokban olyan vendéglők, ahol meghatározott adagu ételekhez meghatározott mennyiségű bort ingyen szolgáltatnak ki. Ott még a katonák és tengerészek is bort kapnak, hogy megóvják őket a pálinkafogyasztástól, ami legtöbb katonai kihágásnak oka.

Nálunk? Nálunk sajnos, ilyen gyökeres eljárásra még egyáltalán nincs kilátás. Sőt osztrák ármánykodás folytán szó van arról is, hogy behozzák az általános nagyobb foku boritaladót. Ez ellen kell a legerélyesebben állást foglalnunk, hiszen még boldogult Baross Károly megírta, hogy az állam úgy teheti legkönnyebben tönkre Magyarországot bortermelőit, vendéglőseit, korcsmárosait s úgy terelheti az átkos pálinkafogyasztásra, különösen a munkás és a szegényebb néposztályt, ha fokozatosan növeli a boritaladót.

Egyebekben a boritaladó kérdése foglalkoztatja pénzügyi kormányzatunkat is és erre vonatkozólag egyik tisztelt szaklap-társunk szerkesztője a következő felvilágosítást nyerte:

»A boritaladó leszállításának kérdése csak a söradó leszállításával kapcsolatban oldható meg. A szeszre nem lehet áthárítani a boritaladót. A szesz adóját úgy is fölemelte most a kormány, további emelésről egyáltalán szó nem lehet. Azonban abban az arányban, amint az általános jövedelmi adó növekedni fog, komolyan meg lehet és meg kell fontolni azt, hogy a boritaladó leszállíttassék, esetleg töröltessék. Ez azonban nem vonatkozik a boritaladó pótlékra, amit a városok szednek, mert ez egyrészt a törvényhatóságok autonóm joga, másrészt a városok mai rendezetlen pénzügyi viszonyai miatt keresztülvihetetlen is. Végül az a meggyőződés uralkodik pénzügyi körökben, hogy a boritaladó kérdését eredményesen és véglegesen megoldani csak akkor lehet, ha önálló vámterületünk lesz.«

Nos, hát ebből nem sok vigaszt meríthetnek sem korcsmárosaink, sem vendéglősaink, de még bortermelőink sem. Mert önálló vámterületünk még nagyon sokáig nem lesz. S addig az osztrák sógor kedvéért lesz boritaladónk, míg a termelő olcsóbb árt kap boraiért, örömeiben, vagy bujában drágábban ihat meg egy-egy pohár bort a magyar.

A szüret.

Hejh, bizugy, kongatják már a hordókat a megsárgult venyigelomb takarta hegyoldalakon, pinczeszereken. Kinyílnak a borházak ajtai, kimosatik a taposó kád és megolajoztatnak a borprésnek csapjai. Mert szüret lesz most ismét szép Magyarországon. Nem jó szüret ugyan, semmi tekintetben. Ami gyönyörűség természetesen mutatkozott a tavaszszal, a nyár elején, azt mind elvette a nagy Gondviselés akarata. Tomboló viharok érkezének, melyek kitepték a venyigét a földből, szinte tövestül. Aztán jöttek nagy felhőszakadások, vízáradások, melyek a hegyoldalról lesodorták a venyigeerdőket, talajostól a völgyi iszapba alá. Majd jövének nagy jégzivatarkok, melyek leverték, ami még maradt, a már fejlődő fürtöket. Ha a peronospora már nem pusztított volna, ez is elég nagy istencsapása volt. Hanem azért még itt-ott ípségben maradt a szőlőhatár, amely még így egy kis kóstolni való mustot. Itt még szüretelünk, — akik szüretelünk — és visszaidézzük a régi jó magyar szüretrek emlékeit. Erre emlékeztet a hegyi pincebéli üres hordóknak kongatása.

Akkor még más világ járta. Vigyáztak az emberek arra is, hogy csak jó borokat szüreteljenek, mert nem volt még ismeretes az a tenger sok miskulancia a gyenge, vizenyős, savanyu borok meggyógyítására. Amíg a hegyközség előjárósága meg nem engedte és ki nem hirdette, addig senki emberfiának nem volt szabad szüretelni, legföllebb csak valami kóstolni való kis szőlőt vihetett haza a familiájának. Ez az engedelem pedig rendszeresen október elejére, vagy közepére — már amilyen volt az időjárás — adódott meg, mikorra mézédessé érett meg a szőlő s olyan lett a mustja, hogy attól bizony összeragadt a csepp kis Pistika, meg Annuska kóstolgotó szájac-

kája. A szüret megkezdésének idejét haramatos hajnalhasadáskor mozsárlövések jelezték, a hegybíró uraméknál. Erre felelt a hegypásztoroknak ősi puskáiból a vaktöltésropogás. Ekkor már ott álltak a tókesorok szélén kosarakkal a szüretelő lányok, menyecskek, ott a csöbörhordó izmoskaru legények is. Boldog idők voltak ezek. A szüretelő asszonynak, leánynak nem kellett napszámot fizetni. Szívességéből jöttek azok, hiszen az egész szüret multság volt a számukra. Ma már bizony e tekintetben is megváltozott a világ sora.

Azt mondja a magyar példabeszéd, hogy nyomtató lónak nem lehet bekötni a száját, hogy bele ne harapjon a kalászos buzába. Hát bizony nem lehet a szüretelő lánynak, menyecskeknak, legényeknek sem, hogy meg ne kóstolják a legedesebb szőlőfürtöket. Hát hiszen a jóra való szőlősgazda nem is haragszik ezért, inkább biztatja a szüretelőit:

— Csak egyetek, kóstolgassatok eselédjeim!

És van ebben némi okosság is. Tudja azt a gazda, hogy ha délelőtt jóllakik a szüretelő leány, menyecske-féle a szőlővel, hát úgy eltelik véle, hogy délután vagy másnap már akárhogy kínálják is, csak nem kér belőle. Inkább áhítozik arra a jó birkapaprikásra, mely ott föl a prészház előtt, az Isten szabad ege alatt a nagy üstben, megmegkavarva a gazdaasszony által s melynek pompás illatát a szellő fuvalma elecsapja hozzá.

Akkor még nem volt a szőlőnek musttá való átalakításához kitalálva annyiféle okos masina, mint manapság van. Akkor ott volt a típró-kád, melyben a nagy zsákba tett szőlőt kítaposta egy-egy tánczos legény, a kítaposott szőlőhéjban még bentmaradt mustot pedig kiszorította azon az ős, rudas, gerendaprésen, három-négy izmoskaru legény, vagy ember. Mikor már megtellett a taposókád alatti nagy kád édes musttal, akkor ugy délután felé vendégek érkeztek. A rektor, tanító, a csobolyos embereivel. Mert akkoriban a közművelődés ezen szegény apostolainak szerződésileg kidukált a szüreti istenadományból s bizony sok helyen kétszer is megtöltötték a rektram, a mesteruram akós csobolyóját, úgy, hogy végezetül annyi boruk lett, vagy legalább is több, mint soknak, aki a saját szőlőjéből szüretelt. Közben a korcsmárosék, vendéglősék is kijöttek a városból, hogy megkóstolják, hogy milyen édes a must s néhány hordóval magukkal vigyenek. Természetesen szívesen látott vendégek voltak, mert abban a kedves, patriarchális időben a szőlősgazda dehogy adta volna másnak el a borát, mint az ő ismerős korcsmárosának, vendéglősének, aki őt évről-évre fölkereste.

Szelid napsugár és leány, asszonynóta beszótt délután után, következett az est, a szüreti vacsora. Hosszu asztalokra s a szabadban fölkerült a pompás ürüppaprikás s néhol bizony libapecsenye is. Az emberek, kivált az öregje, jóféle óbort, a leányok, asszonyok, gyermekek mustot, jó forralt mustot szürcsölgettek hozzá. És hangzott itt is, ott is egy puska, vagy mozsárlövések, hirdetője a szüreti időnek. Egy-egy uri soron megzendült az ilyenkor vándoroló muzsik-

MARSCHALL FRIGYES vad- és baromfi-kereskedő Budapest, Központi vásárcsarnok.

Szállodák és vendéglők részére a legolcsóbb napi árban szállítja elsőrendű vágott vad és szárnyasait. Ugy a helyi, mint a vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

zigány hegedűje is, mire a szüretelő lányok, legények új jókedvre kapva, tánczra perdültek. Az öregek is elméláztak a régmúlt idő-kön, mikor még ők is így járták. És eszükbe jutott, mit el is daloltak szép lassan — egy-egy régi nóta:

Fáradozva emlegettük
A szüret nevét,
Nosza pajtás, vigadozva
Igyuk a levét.

Ma már a régi szüreti szokások lassan kimennek a divatból. Ma már sok helyen nem is a szőlőtulajdonos gazda szüretel, hanem firtökben eladja termését a városi korcsmárosoknak, vendéglősöknek, akik így törő hamisítatlan bort kapván, tiszta bort önthetnek a vendég poharába. Különben meg kell adnunk, hogy ha magyar vendéglőseink, korcsmárosaink szüretelnek is ott kint a szőlőkön, hát bizony csapnak olyan vidámságos szüreteket, mint aminőket ős-apáink cselekedtek.

Törleyék vendégszeretete.

Mint laptársunk, a »M. V. és K. I.« írja, a világhírű Törley pezsgőgyár a magyar vendégszeretetnek újabb ismét fényes tanujelét adta. Ugyanis »az elmúlt hó folyamán ugyancsak kijutott a része a vendéglátásból, a vendégszeretetről oly híres-neves budafoki Törley-kastélynak. Lassanként — úgy látszik — nem eshet meg a székesfővárosban, kongresszus, közgyűlés stb. ipari, kereskedelmi és tudományos sokadalom anélkül, hogy annak fény- és végpontja ne a Törley-pezsgőgyár meglátogatása legyen. És ami minde látogatásnak különös báját és kedvességét kölcsönöz, az a ház nagyszonyának szeretetreméltó egyénisége, amelyben az »urnő« és »gyárosnő« összes vonzó tulajdonságai oly szép harmóniában jutnak érvényre. A látogatások sorát a »Bécsi hentesek iparostülete« kezdte meg, amely a budapesti husiparosok Köre és a budapesti hentesipartársulat meghívására jött Budapestre. A pezsgőgyár hatalmas telepén a vállalat igazgatója, Pfender Emil fogadta a társaságot és kalauzolta őket végig a pinczéken, raktárakon és egyéb helyiségeken keresztül. Ennek végeztével a kastélyt tekintették meg, utána pedig a hegytetőre mentek, ahol száz terítékes asztal várta őket, megrakva hideg ennivalóval, amihez természetesen megfelelő mennyiségű pezsgőt is szolgáltak fel. A vendégek nevében előbb Bittner János, majd egyik bécsi vendég mondott a gyár vezetőségének köszönetet, végezetül pedig Leszlauer Gyula mondott talpraesett beszédet. Szíves bucsuzás után a társaság jó kedvvel és igen lelkes hangulatban távozott a telepről. Szeptember közepén a német vasutigazgatók kongresszusa látogatta meg a Törley-gyárat. A gyárban Pfender Emil igazgató és több tisztviselő kalauzolta a vendégeket. Előbb a külső helyiségeket és raktárakat mutatták, azután levitték az egész társaságot a pinczékbe, melyek óriás területen, akár a katakombák, terülnek el a föld alatt. Itt számos

tágas sikátoron, ezer és ezer töltött pezsgő-palackot tartalmazó állványok közt haladt végig a társaság, számtalan villamos körte világítása mellett és csak felőrai bandukolás után ért föl ismét a felszínre. Itt, az appetirozó helyiségben, megmutatták a degorgirozást, a dugaszolást és csomagolást — azután az egész társaság felvonult a kerten át a kastélyba, hol özv. Törley Józsefné, továbbá dr. Varró Indár és neje fogadták az érkezőket. A kastély előkelő izlésű berendezése, különösen a szindus japán szoba, a sárgaréz diszítvényű játékszoba és a márványterem nagyon tetszett a vendégeknek. Majd még föllebb vezették őket, a felső kert tetején levő pálmaházhoz és itt, a Dunára nyíló terrazon, bemutat-ták nekik a gyár kész produktumait. Apró asztaloknál foglaltak helyet a tanulmányozók; kedélyes össze-visszaságban, külföldiek és benszülöttek vegyesen. (Egy vállalkozó szellemű fotografus meg is örököltette az egyes csoportokat.) A pezsgő, melyet kosárszámra hordtak fel a szolgálak, csakhamar vidám hangulatot teremtett, a zenekar német bursnótákat játszott, — hamarosan olyan dinom-dánom keletkezett, hogy a rendezők csak nehezen tudtak véget vetni a mulat-ságnak.

Riasztás a bortól.

Egyik legelterjedtebb napilapunk az emberi halandóságról elmélkedvén, azt a tanácsot adja olvasóinak, hogy tartózkodjanak a boritaltól s általában a szeszies italtól, s így természetesen a vendéglők és korcsmák látogatásától. A bor helyett ajánlja a tejivást, mert ha attól nem is gyorsan, de később nagyon derűs jó kedvet kap az ember. Lám, a kis báránka és a kis gida milyen jókedvűen ugrál, mikor az édes mamája még edesebb anyatejjel megszoptatta.

A mindenesetre az antialkoholista Good Templán-rendhez tartozó cikkíró azt is bizonyítja, hogy nem csak a pálinkának, abszintnek, hanem a sörnek is minden cseppje mérge, mert például ez utóbbi tette tönkre Noé apánk egészségét és erkölcsi tekintélyét is. Jobb ügyszóval való buzgósággal legkésőbbi kortól kezdve napjainkig embereket nevez meg elrettentő példa gyanánt, akik azért haltak meg, mert bort ittak, holott szerintünk akkor is meghaltak volna, ha bivalytejet isznak. Lám Mathuzsálem is borozás miatt halt meg, élete háromszázhatvanadik szüretében, sőt Attila is a borivás áldozata lett, mert ha az isten ostora a menyegzői vacsoráján bort nem iszik, nem eredt volna el az orra vére s valószínűleg még most is élne és rétegtené a világot.

Hát, ami a pálinka és égetett szesziesitalféléket illeti, arra vonatkozólag egyetértünk a komor lelkületű cikk írójával. A pálinkának csakugyan minden cseppje mérge, melyet az orosz néprege szerint is az ördög vegyített össze az emberi nem megromlására. Hanem ami a bort illeti, arra nézve nem értünk egyet tudós elméledönkel. A világ legnevezetesebb s tudósabb orvosai megállapították azt már régen, hogy a bor természetesen a jó bor és mérték-

letesen használva, a legjobb egészségi ital. Hiszen, hogy mást ne mondjunk, az orvosok most is rendelnek erősítő borokat az elgyengült, nehéz betegeknek. De hogy a mérsékelt borivás nincs rossz hatással az emberi egészségre, bizonyítja az, hogy bortermelő vidéken lakó, tehát bortogasztó emberek élnek hazánkban is a leghosszabb életkorig. Tessék csak ellátogatni Tokaj, Somló s a Balatonpart vidékeire, mennyi szép, egészségtől piros arcú magyar öregembert lehet ott találni, pedig ezek naponként fölkeresik a borospinczékét, még pedig nem azért, hogy ott kedvetűrő aludt-tejet igyanak. A bácskai nép mindenkor híres volt borivásáról s mégis Bácskában élnek leghosszabb kort mind maiglan is az emberek. Járványok idején a tiszta magyar bor, különösen a vörösbor, gyógy- és óvszerül is szolgál, amint azt régi s orvosok által is helyeselt tapasztalat bizonyítja.

Ne tessék tehát a kolerára való hivatkozással minket, magyarokat végtelmen elretenteni a borivástól, vendéglőink és korcsmáink mérsékelt látogatásától, mert mi lesz akkor Magyarország bortermelőivel, korcsmárosaival és vendéglőseivel, akik tiszta bort öntenek poharainkba, azt a gyöngyöző nedűt, melyről egykor Vörösmarty Mihály is — bizonyosan sejtven előre látó lelke, hogy a cikkíróban a szőlő levének egykor ily ádáz ellensége akad — már régen megirta:

Bort megissza magyar ember
Jól teszi,
Okkal-móddal meg nem árthat
A szeszi.

Korcsmák és vendéglők egészségügyi ellenőrzése.

A téli kiütéses tifusz és a nyári hastifusz után itt van e kettőnél százezernél nagyobb veszedelem, a — kolera. A tifuszfélék még csak olyan — amellet, hogy szintén elég eredményesen működnek — még csak afféle inasok és segítők az emberpusztítás földi műhelyében. Hanem a kolera már mester, a pestissel együtt nagy mester a Halál öfelségének birodalmában s ha szolgálatba küldetik, esztendőnként milliókkal szaporítja meg a még nálunk eléggé ismeretlen tulvilágot. Nem csoda, ha a földi halandók tulajdonképpén nagy rettegés vesz erőt a kolera közeledténél hírére s hogy a kormányok, hatóságok és minden egészségügyi és rendőri intézkedést megtesznek a veszedelmes vendég fogyasztására. Csatasorba állítják az orvosokat, hogy azok közegészségügyi és köztisztasági szempontból vizsgálják meg azokat a területeket, melyeket a legveszélyesebb járvány elfoglalni szándékozik, s ha olyan telepeket találnak, melyek a maguk közegészségtelen s tisztaságmentes viszonyaiknál fogva, kolerafészkekül alkalmasoknak mutatkoznak, kérés nélkül pusztítsák el azokat s a törvény szigorával is sújtják irgalmatlanul azok bűnös fenntartóit.

Singhoffer M. József

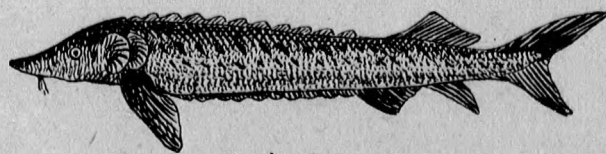
halászmester

Budapest, Központi vásárcsarnok,

Lakás: Fővámter 10. szám.

Élő nemes pontyok bármely nagy mennyiségben kaphatók.

Édes vízi és tengeri halnagykereskedés, mely állandóan tart nagy halkészletet élő és jegelt halakban, vidéki rendelések a legpontosabban és megbízhatóan eszközölköttek, háztartás és éttermek részére

A koleraveszedelem behurcolásának és elterjedésének meggátolására a magyar kir. belügyminiszter és a főváros hatósága is adtak ki most szigorú rendeleteket. A belügyminiszter rendeletének intézkedéséből bennünket, mely meghagyja, hogy a városok, illetve községek területén az 1876. évi XIV. törvénycikk 141. §-ának a köztisztaság megőrzésére vonatkozó intézkedése a lehető legnagyobb szigorúsággal és pontossággal eszközöltessék. E végből a rendőri hatóság a hatósági orvos közbenjöttével, minél gyakrabban, de legalább hetenkint egyszer helyszínvizsgálatokat tartson az utcák, továbbá a vendéglők, szállodák, korcsmák, kávéházak, cukrászdák, iskolák, óvodák stb. egyéb köz- és magánépületek udvaraiban, helyiségeiben a tisztaság és egészségügyi rendszabályok betartásának ellenőrzése céljából s a tapasztalt hiányok pótlásáról, valamint az elkövetett mulasztások megtorlásáról gondoskodjék.

Bekövetkezik tehát nálunk is — legalább egyelőre — a szállodák, vendéglők, korcsmák szigorú közegészségügyi és köztisztasági vizsgálata. Ettől a vizsgálattól nem fél, sőt azt kívánatosnak tartja nemcsak Budapest, hanem az egész ország szállodák, vendéglős és korcsmáros iparossága. Erre vonatkozólag érdekes nyilatkozatokat hallottunk egy budapesti öreg, érdemes korcsmárostól:

— Huszonnégy esztendeje vagyok — mondotta — Budapesten egy üzletben korcsmáros, de ez alatt az idő alatt sem nálam, sem a környékbeli korcsmákban semmiféle sem köztisztasági, sem közegészségügyi hatósági vizsgálat nem volt. Pedig úgy én, mint — azt hiszem, velem együtt — minden tisztességes vendéglős, korcsmáros, az ilyen vizsgálatokat nem csak hogy nem ellenezzük, hanem kívánatosnak is találjuk. Hiszen a vizsgálatok kiderítenék, hogy mennyi itt a zugkorcsma, söntés, pálinkásbutik, ahol szinte undorító a köztisztaság hiánya s ahol romlott, hamisított ételekkel, italokkal mérgezik meg a közönség nagy részét. És ezek az »üzletek« csinálnak nagy versenyt a budapesti tisztas vendéglős és korcsmáros iparnak, mely a tisztaságra ügyelve, tiszta, hamisítatlan, egészséges étel- és italneműeket szolgálva fel, nagyobb kiadással is dolgozik. Ha volna rendes köztisztasági és hatósági ellenőrzés, akkor bizonyára e járványfészkek bezárásával, vége lenne ennek a lehetetlen konkurrenciának is.

Igaza van az öreg korcsmárosnak. Budapesten az előkelőbb szállodákban, vendéglőkben és tisztas polgári korcsmákban mintaszerű tisztaság és közegészségügyi rend az uralkodó. De temérdek itt a zugkorcsmák száma, melyekbe ha beletekintünk, meg kell döbbernünk az ottani köztisztasági és közegészségügyi állapotoktól. Az asztalokon szennyes, talán hónapok óta váltatlan terítők. E terítőkön sótartók, paprikatartók, melyekbe minden piszkos ujj belemarkolhat amelyeknek tartalma kenyérmorzsákkal és apró zsir, husdarabkákkal van keverve. A meleg ételekhez tisztátalan evőeszközöket szolgáltatnak fel. A kimerő pultokon ott van eltakaratlan állapotban a sült, főtt hús, sajt, kenyér, melyeket szabadon lepnek el a legyek. És ilyenek az állapotok, sőt még rosszabbak a »kiifözésekben«, melyek legnagyobb részében a nagyvendéglők asztaláról lekerült, sokszor már napokig állott húsmaradékait melegítik fel és szolgálják ki. Hát szóljunk-e a söntésekről és a pálinkásbutikokról, hol a legalsóbb néposztály — csavargók, koldusok, alkalmi tolvajnép — sodródik össze, otthagyni minden szennyét, piszkát. Ha ezektől a helyiségektől meg nem tisztítja a hatóság Budapestet s a vidék nagyobb városait, hát ezek lesznek a

kolerafészkek, melyekből megfertőztetik nem csak a székesfővárost, hanem az egész országot.

A tisztességes magyar szállodás, vendéglős iparosság pedig nem fél a közegészségi és köztisztasági hatósági vizsgálatról, sőt a nagyközönség és a saját érdekében, sürgősen követeli azt.

Társas reggelik.

Szeptember 23-ikán *Hruska János* vendéglőjében, III., Lajos-utca 81.

Szeptember 30-ikán: *Dökker Ferencz* éttermében „London” szálloda, VI., Váci-körút 65.

Löwenstein M. utoda Horváth Nándor cs. és kir. udvari szállító (IV., Várház-körút 4. Telefon 11—24. *Évtizedek óta az ország legnagyobb szállodáinak, vendéglőseinek és kávéházainak állandó szállítója.* Fióközlét: IV., Türr István-utca 7. Telefon 11—48.).

„Jó barátok” összejövetelei:

Szeptember 28-án *Schnell József* vendéglőjében, IX., Bokréta-utca 20.

Október 4-én *Tomayer Tamás* vendéglőjében, VIII., Magdolna-utca 47.

KÜLÖNFÉLÉK.

Eljegyzés. *Keszely Vincze*, a fővárosi józsefkörúti Waschata-nagyvendéglő derék főpinczéjére, folyó hó 12-én eljegyezte *Nauer Berta* kisasszonyt, *Várady József* Andrásy-uti nagyvendéglős kartársunk és kedves nejének bájos, szép nevelt leányát. A tiszta szerelemből kötenődő frigyén Isten áldása legyen!

Családi örömök. *Dökker Ferencz* a „London szálloda” érdemes tulajdonosa a napokban ünnepelte nagy reményű kedves fiacskájának, *Pistikának* második születés-napi évfordulóját. E gyönyörű családi ünnepélyen a boldog apával együtt éltették a jelenlevő rokonok az édesanyjával *Abbáziában* üdülő kicsi ünnepeltet. Mi is szívből csatlakozunk eme jó kívánságokhoz, s kérjük a Mindenható, hogy engedje megérni azt az időt az édes apának, midőn ezen gyenge hajtás erős hatalmas törzsszé fejlődik, melyről aztán elmondhassa: „Ez az én szeretett fiam, kiben nekem kedvem telik”. Itt emlékezzünk *Dökker Ferencznek* a kongresszus érdekében kifejtett fáradhatatlan munkásságáról, mely nagyban előmozdította a kongresszus sikerét. Míg ilyen agilis, derék tagjai lesznek ipartársulatunknak, addig iparunk jövője biztosítva van.

Családi öröm. *Küller János* fővárosi vendéglős kartársunkat kedves neje egy egészséges leánygyermekkel örvendeztette meg. Az újszülött Erzsébet nevet nyert a szent kereszttségben.

Meghívó. A „Budapesti Éttermi-Segédek Dalkara” 1910. évi szeptember hó 26. napján, hétfőn este 10 órakor, egy éves fennállásának emlékére, saját alapja javára, az Építőmunkás Otthon palotájának összes termeiben, (VII. kerület, Aréna-ut 68. sz. alatt, *Dembinszky-utca* sarok) cabaréval egybekötött *tánczenét* rendez, mely alkalommal közreműködnek *Harmath Ilonka* kisasszony, a főv. Városligeti színház tagja, *Tihanyi Géza* ur, a Royal Orfeum tagja, *Sajó Géza* ur, a Nagy Endre-Cabaret tagja, *Hauczinger Miczike* k. a., *Löwy Renée* k. a., *Wildner Margitka* k. a., *Juhász Tusika* k. a., *Bodrogi Zsiga* saját műsorával, *Neumann Ernő* és a *dalkar*. Szinre kerül: A *Czirkusz*. Komikus szatira. Irta: Szép Ernő. Confe-

rencier: *Tüdös Béla*. Cigánybíró: *Horváth Ferencz*. A dalkart vezényli és a zongoránál *Novák Károly* tanár ur ül. A zenét *iff. Banda Marcz*i teljes zenekara szolgáltatja. Műsor ára 1 kor., a helyszínen 1-20 kor. Felülfizetések, tekintettel ezen kulturális célra, Haas Imre ur czimére, „Royal” nagy szálloda, Erzsébet-körút 47. sz. czimzendők és hirlapilag nyugtáztatnak.

Diszebédünk. A kongresszus alkalmával a Royal-szállodában rendezett diszebéd étrendje a következő volt: Erőleves Mireille — Fogasszeletkék Erzsébet királyné módjára. — Gastronom bélszin. — Styriai jércze nyáron sült. — Saláta. — Befőtt. — Bomba Duqueslin. — Gyümölcs. — Sajt. — Fekete kávé. — Sör. — Chateau Palugyai fehér. — Chateau Palugyai vörös. — Pezsgők: Törlei, François, Hubert. — Likőrök: Curacaó triple sec Unikum Zwacktól.

Halalozás. *Winter Márton*, a Törley József és T-sa pezsgőgyár budapesti képviselője f. hó 10-én hirtelen elhunyt. Temezése nagy részvét mellett ment végbe. Ott voltak a *Törley* gyár összes tisztviselői élükön *Szente* és *Pfender* igazgatókkal.

A kolera járvány. Tapasztalás szerint a járványos betegségeknek, mint a kolera és más hasonló járványoknak szülőoka az ivóvíz, a közönséget figyelmeztetjük, hogy a közönséges ivóvíz vagy kútvíz helyett csakis a legtisztább természetes *Krondorfi* savanyúvizet állandóan használja, ez a legjobb óvszer, továbbá a miskolci orvosi vándorgyűlésen azon kijelentés történt, hogy elmeszesedésben szenvedő betegek állandó mesterséges szénsavas vizek vagy szódavíz ivását kifogásolják, tehát mindenütt és mindenkor csak *Krondorfit* igyunk.

Greibich Mihály körlevele. Mély tisztelettel bátorkodom az igen tisztelt szálloda-, vendéglő- és kávéház-tulajdonos urakat értesíteni, hogy a *sok év óta fennálló elhelyező irodámban* a személyzet elhelyezését mindenkor magam eszközöltem. Egyuttal bátorkodom megemlíteni, hogy a *kizárólag vidéki üzletek részére* fennálló helyeszközlő irodámban helyetkereső *sakmbeli személyzet állandóan tartózkodik* s ennél fogva szükség esetén olyannal bármikor rendelkezésre állhatok. Azáltal, hogy az *elhelyezést magam eszközölöm* s a személyzet helyes kiválasztására főszólyt fektetek, módomban áll, hogy a *tisztelt főnök urakat, mint a t. helykereső személyzetet teljes megelégedésre kiszolgálni*, amit azon körülmény igazol, hogy az első rangú üzletek tulajdonosainak nagyrabecsült megelégedését kiérdemeltem. Teljes tisztelettel **Greibich Mihály Budapest, IV., Borz-utca 3.** Telefon: 720.

Must eladás. Kiskunmajsán a „Gazdakör” tagjainak kisebb-nagyobb mennyiségben fajsziólkökből elő álló musttermésük volna eladó. Vevők forduljanak a „Gazdakör” elnökségéhez *Kiskunmajsára*.

Védekezzünk a kolera ellen! Lapunk tisztelt olvasóit tisztelettel értesítjük, hogy az összes fertőtlenítő szerek, úgy mint *Lisoform, Carbolsav, Carbolport, Sublimátoldat*, eredeti gyári árak mellett *Watterich A.* droguista czégnél, *Budapest, VII., Dohány-utca 5 szám* alatt kaphatók. E kiválóan jeles czég hirdetésére szintén felhívjuk t. olvasóink becses figyelmét.

Uj vendéglő. Rákoskeresztúron a vasuti állomás mellett *Arenberger Nándor* régi kartársunk új vendéglőt épített s azt a napokban megnyitotta. Ajánljuk a t. közönség figyelmébe.

Vendéglő átvétel. Tisza-Polgáron az ujonnan épített „Korona” szállodát *Gonda H. Sándor* kartársunk bérelte ki *Vulkánból*. Üdvözljük!

Hóni gyártmány. Elsőrendű folyékony száraz szén savat ajánl könnyű 10, 15, 20 klg. grammos aczéltartányokban az „Egyesült Magyar Szénsavgyárak” Budapest, IX., Soroksári-ut 30. Pontos kiszolgálás.

NYILT-TÉR.

A kiváló Bór- és Lithiumos
GYÓGYFORRÁS
SALVATOR
Kétségkívül sikeresen használják vesebajknál, húgyhólyag-bántalmknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és légzőszervi szervek hurutjainál.
Húgyhajtó hatása!
Vasmentes! Könnyen emészthető! Teljesen tiszta!
Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.
SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipőcei Salvatorforrás-Vállalat, Budapest, V., Rudolf-rakpart 8.

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
természetes
égyényes
SAVANYÚVIZ.

Borral legjobb a valódi
KRONDORFI
savanyúvíz-fröcscs.

Pinczegazdászati cikkek
legolcsóbb bevásárlási forrása
és legnagyobb raktára
WATTERICH A.
Budapest,
VII., Dohány-utca 5. szám.
Törvényesen megengedett anyagokból álló legjobb borderítő szer a „RAPID” borderítő por, mely áll tiszta gelatinból.

Vendéglősök figyelmébe!
Vidéki forgalmu beszálló vendéglő elszámolásra azonnal átvehető. Óvadék szükséges. Csakis keresztény ajánlatok Székely Testvérek cégéhez Esztergom intézendők.

T. vendéglős urak!
Tisztelettel tudatom, hogy nálam naponta
frissen sajtolt must
a legjobb, válogatott szőlőből jutányos árban kapható.
LUKÁCS I. IX., Lónyay-u. 5.
TELEFON 67-02.

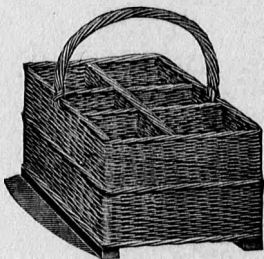
MUST! Van szerencsém a tisztelt vendéglős urak szíves tudomására hozni, hogy nálam VIII., Vig-u. 3. sz. a. házamban szeptember 10-től fogva a legjobb faj szőlőből minden nap **friss mustot sajtolok.**
A sajtoláshoz a vendéglős urakat tisztelettel meghívom, hogy a must minőségéről meggyőződni méltóztassanak. Tisztelettel
RUMPA FERENCZ Vendéglős és borkereskedő
A mustot díjtalanul házhoz szállítom.

Hirdetések felvételnek a kiadóban.

Óborok eladók!

Üzletem felhagyása miatt 50 hektó 24 éves Magyaródi Erdélyi és Vilányi fehér óborok eladók. Magkeresések Klein János vendéglős címére. Nagybecskerekre intézendők.

Jég szekrényeimen eddig az irigység sem talált kifogást, kitűnőségük már a megtekintéskor is felismerhető, ezért ajánlom ezeket raktárombhan **Teréz-körút 8. szám** megtekinteni. Összes gyártmányaim személyes vezetésem és felügyeletem alatt készülnek ezért érték szoliditás tekintetében teljes kezeséget vállalok. Számtalan vevőim úgy országunk minden irányában, mint a külföldön is, kiknél hosszú évek óta hűtőköszülékeim használatban vannak, elismerésükkel eléggé igazolják ezen állításomat.
GINDERT ISTVÁN
Gyár: Budapest, Klapka-u. 5.

Wáhl József
kosárfonó
Nagy-Tétény.

Készíték a legtartósabb panyolnádból mindennemű kosarakat stb. a legjutányosabb áron. Megrendeléseket naponként gyorsan teljesítek.

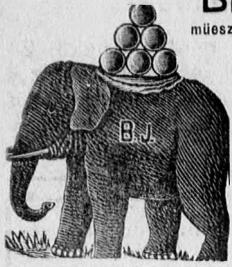
Javításokat elvállalok. Kocsim mindennap Pesten van. Vidékre árjegyzék ingyen.

50% jégmegtakarítás! 40% ármegtakarítás!

Érhető el az általam feltalált, készített és szabadalmazott szétszedhető amerikai jég szekrényekkel, parafakő-szigetelés mellett. — Cégem eddig Vasutca 11. alatt 9 évig létezett, a melyet most VII., Rákóczi-ut 64. (Hársfa-u. sarok) helyeztem át, tetemesen megnagyobbított üzem mellett. Állandóan raktáromon tartok amerikai és jég szekrényeket, különböző válfajokban Készíték pincze hűtőköszülékeket sör részére. Jég szekrényeim a legszűkebb helyre is beszállíthatók. Versenyképes vagyok minden hasonló gyártmányú cégekkel anyagban és áron. E szekrényekből készítettem a Nemzeti és Lipótvárosi kaszinóknak, a „Hungária”, „Royal”, „Continental”, „Metropole” stb. szállodáknak, Wampetitsnek Ferencz, Prindl Nándor, Kaszás Lajos vendéglősöknek, Gerbeaudnak, Dr. Szuly, Horváth Nándor, Szimon István, Püstyén fürdő igazgatóság és a m. kir. földmívelésügyi minisztérium vezetése alatt álló Vizakna fürdőknél s egyáltalában az ország minden részébe. Mindezen helyeken munkámmal minden tekintetben a legjobban voltak megelégedve, s kívánatra ezen cégek elismerő leveleivel is szolgálhatok. Rendeléseket fogad és költségelőirányzati rajzokat bérmentve küld
MENDELOVITS FARKAS jég szekrénykészítő
BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 64.

Az „ERDÉLYI PINCZE - EGYLET”
császári és királyi udvari szállítók
KOLOZSVÁROTT.
Sürgöncyzim: Bortermelők szövetség Kolozsvár.
Ajánlja egyenesen a szövétkezeti termelő tagjaitól beszerzett és minden kiállításon elsőrendű érmekeket nyert tisztán kezelt és kitűnő minőségű fehér- és veres-, asztali-, pecsenye-, csemege- és gyógyborait. Megkeresésére készséggel küld árlapot az igazgatóság.

BORHEGYI F. borkereskedő.
Budapest, V. kerület, Gizella-tér 1. szám
Pinczék: Budafokon és V. kerület, Dorottya-utca 8. sz.
Ajánlja a legjobb:
francia és magyar pezsgőket, cognacot és likőröket gyári áron.
Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől a legjutányosabb áron szolgáltatja. — Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

BEITZ JÁNOS
műszertgályos dáko és billiárdgolyó gyár.
Raktáron tartok Carambol és fordító billiárdokat, márvány asztalt, „Thonet” széket, csillárokat és mindenféle ksréházi berendezéseket.

BUDAPEST,
VI. Akácza-ú. 55.
TELEFON 81—90.

Andrényi Kalmán
utódai **Sec**

Hagyományos francia módszer.

Kapható minden fűszerkereskedésben, kávéházban, vendéglőben.

Iparsó

fagyalt, jegeskávé, hidegkészítmények előállításánál a jég szóására valamint hűtőkészülékekhez. Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli vagy írásbeli kérdészködékre díjmentesen nyújt
A Magyar Királyi Sojövédék Vezérügynöksége
BUDAPEST, V., Váci-körut 32. sz.

Hordók.

Aszok, transport és mindennemű kisebb-nagyobb hordókat eredeti slavóniai száraz tölgyfából megrendelésre készítek és állandóan raktáron tartok. Készítek bor, pálinka és pinczészeti berendezést. Javitások pontosan teljesítetnek.

Winkler Ferencz kádármester

Budapest, VIII. ker., Losonczy-utca 2—4. sz.
Az orsz. ipartestületi ezüst éremmel kitiintetve.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUMMENTES természetes ásványviz
ÜDIT-GYÓGYIT. KAPHATÓ MINDENÜTT.
Budapesti főraktár: Eötvös-utca 44. — Telefon 86—35.

Rosinger Sándor

Budapest, VIII., Dobozy-utca 15.

Állandó dus raktár használt és új vendéglői és kávéházi berendezésekből, kerti székek és asztalok, chinaezüst és alpacca evőeszközök.
Telefon: 118—67.

Veszek teljes vendéglői és kávéházi berendezéseket.

Pályázati hirdetmény.

A 180 taggal bíró „Kecskeméti Kereskedői Casino” választmánya az ingyen lakással egybekötött

vendéglői állásra

pályázatot hirdet.

Az állás f. é. november 1-én foglalandó el. Bővebb felvilágosítást ad Kecskeméti Adolf a casino elnöke, kihez a pályázatot e hó végéig adandók be.

Ő császári és királyi Apostoli Felségének gazd. hivatala által különlegesen igazolt

„SOVERAIN CHAMPAGNER HENRIOT”

HENRIOT & Co., REIMSI

csász. és királyi, továbbá németalföldi udvari szállító, kamarai szállító, szőlőbirtokos cég. * (Alapítotott 1908-ban.)

HORTZ VALÉR KÁROLY

RÁKOSPALOTÁ.

Szétküldési raktár

A Magy. Kir. Fővámbában, Budapest.

Ujbánya sz. kir. r. t. város Tanácsától.

2350. sz., kig. 1910.

Árverési hirdetmény.

Ujbánya szab. kir. r. t. város képviselőtestületének ez idei 75—78. számú határozata értelmében ezennel közhírré teszem, hogy 1910. évi október hó 14. napján d. e. 10 órakor a városháza tanácstermében a következő bértárgyak fognak

haszonbérbe adatni:

1. Városi felső fogadó;
2. Városi alsó fogadó;
3. Városi sörkocsma.

A bérlet tartama 1911. évi január hó 1-től 1916. évi december hó 31-ig terjedő 6 év.

A kikiáltási árak:

- a) A felső fogadónál 1008 kor.
- b) Az alsó fogadónál 1110 kor.
- c) A sörkocsmánál 60 kor.

Az árverési és szerződési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a város polgármesterénél megtekinthetők.

Ujbányán, 1910. évi szeptember hó 15-én.

Polgármesteri hivatal.

Högyész község előljárósága.

1439/1910.

Szálloda, üzlethelyiségek (boltok) és magánlakások bérbeadása.

Tolna vármegyében, az elismert nagy ipari és kereskedelmi góczpontot képező Högyész nagyközségben — a hol évente 4 országos állatvásár, havonként 1 tehénavásár, és minden pénteki napon tartott hetivásár is emeli a forgalmat — a piac téren fekvő

ujjá épített egy emeletes szálloda

9 esetleg 12 vendégszobával, vendéglős lakással, kávéház, nagy étterem, 2 korcsmahelyiség, nagy táncterem, fedett nyári helyiség, nagy kocsiszín, 28 lóra való istálló és a szükséges mellékkelhelyiségekkel 1910. október 11-én d. e. 9 órakor Högyész nagy község tanácstermében megtartandó zárt ajánlati versenytárgyaláson és ha ez kellő eredményre nem vezetne, a folytatólag megtartandó szóbeli árverésen 1911. január 1-től kezdődő 6 évi időtartamra haszonbérbe fog adatni.

Ugyanezen alkalommal haszonbérbe fog adatni a piac tere néző oldalon teljesen újból épült 9 modern üzlethelyiség (bolt) valamint az emeleten 3 esetleg 4 modern magánlakás.

Bérbeadási feltételek Högyész község főjegyzői iró dájában a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Högyész, 1910. szeptember 12.

Klimes Antal
főjegyző

Theisz Ferencz
bíró.

**PANNONIA
SEC**

**HÖLLE PEZSGÖGYÁR
= BUDAÖRS. =**

HIRMANN FERENCZ

rézárú-gyára

Budapest, VII., Csányi-utca 7. sz.

Készít gőz-, víz- és légszuszvatékhoz szükséges rézárúkat. Bor-, és sör-szivattyukat, sör kimérő-készülékeket légnomással, valamint mindennemű rézcsapokat, fémfelirati táblákat és rézsúlyokat. — Alapított 1880-ban. — Az 1896. ezredéves orsz. kiállításán az állami ezüst-éremmel kitüntetve.

TELEFON: 29—03.

LITTKÉ L.

PEZSGÖGYÁRTELEPE

:: PÉCSETT ::

BUDAPESTI FORAKTÁR:

IV., SZÉP - UTCZA 3.

:: TELEFON 10—85. ::

SIPULUSZ LAPJA

Magyarország legkedveltebb élelplapja.
Megjelen minden vasárnap. Egyes szám 15 krajczár.
Előfizetési ár: Egész évre 6 frt
Fél évre 3 frt
Negyed évre 1 frt 50 kr

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VIII. ker., Röck Szilárd-utca 4.

„Sanct Peter“

világszerte elismert legfinomabb
növénylikőr-különlegesség

Reininghaus Testvérek
részvény-társaság gyárából

:: Grác. ::

Kizárólag egyedüli főraktár és el-
árúsítóhely:

Radó és Társa cég,
Budapest, V., Mérleg-utca 2.
(Gresham-palota)

hova a megrendelések intézendők.

Nősülni óhajt

egy 56 éves róm. kath. gyermektelen özvegy szállodás, ki egy korához illő gyermektelen, özvegy vagyonos szállodásnéval, vagy árva hajadonnal házasság miatt levelezésbe kíván lépni. Levelek Johann Tóth „Pliva Hotel“ Jajce, (Bosznia) czim alatt küldendők.

Badacsony-vidéki

saját termésű fajborokat kölcsön hordókban szállít Balogh Gyula szőlőgazdasága Balaton-Berény. Árjegyzék ingyen.

Közforgalmi utban levő nagyvendéglő, kimutatás szerint 100 hektó bort 4000 üveg sört ehhez sok ételneműt 2000 lakosu falunkban mér ki, egyedül álló kóser mészárszékkel 1911. január 1-ére kiadó. Halász Sándor, Kötse. (Somogy megye.)

„Gyártelep“

Sörfőzde Részv.-Társaság

Temesvárott.

Hazánk legnagyobb vidéki sörfőzdéje tisztelettel ajánlja a legfinomabb világos söröket pótló dupla korona sörét, azonkívül kitünő minőségű márcziusi, udvari, dupla márcziusi bajor, bak, stb. sörét.

Árjegyzékkel szívesen szolgál a vállalat. Budapesti főraktár: VIII., Práter-utca 44/a.

Pinczerek figyelmébe!

Fő- és fizetőpinczerek, kiknek oldalzsebtárca (papirospénz) vagy pinczértáska (apró- és ezüst számára) van szükségük, a melynek feneke nincs többé külön beillesztve, hanem a felsőrész az aljával egy daraból készült — a legújányosabb árak mellett szereshetik be.

Árak 8-tól 12 koronáig.

Molnár Vilmos

kesztyű- és sérvkötőgyárosnál.

Budapest, VII., Károly-körút 28. szám.

(Központi városház.)

Gummi- és halhólyag-különlegességek tucatszámánként 2, 3, 4, 5 és 6 forint. Nagy raktár a legkiválóbb gyártmányú göröcsér, gumiharisnyák, sérvkötők, szuszpenzoriumok és a legkülönfélébb betegápolási czikkekben.

Csengődi bor

1000 hektó 1908-iki kitünő minőségű termésem. Nagyobb fele olasz rizling, többi nagyon erős halvány piros kadarka, hordóval együtt eladó. Budafoki borpinczémben megmutatja Kispessten lakó Gulner Béla ur. Telefon száma 39.

Gausser János földbirtokos, Kalocsa.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja. 1908. ST. LOUIS GRAND PRIX.

Külföldi utazáson kérjen mindenütt Szt.-Lukácsfürdői KRISTÁLY-ÁSVÁNYVIZET!

A KRISTÁLY

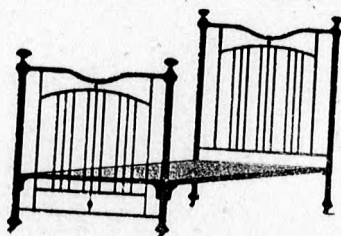
forrás szénsavval telített ásványvize hasznos ital étvágyzavaroknál és emésztési nehézségeknél. A legtisztább és legegészségesebb asztali és borvize. — Hathatós szomjcsillapító. — Vidékre és külföldre fuvardíjmentes szállítás. — Kérjen árjegyzést. — Szénsavteltés nélküli töltés is rendelhető, mely hasonló enyhesége folytán pótolja a francia Evian és St. Galmier vizeket.

Szt. Lukácsfürdő Kút-vállalat Budán.

SZULTÁNFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bór- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.

Kntkezelőség Eperjes. Megrendelhető a Magyar Ásványvíz forgalmi és kiviteli társaságnál, Budapest, Baross-u. 43. Telefon 162-84.

Szálloda berendezések

Bruck J. Henrik

vas- és rézbutorgyára

Budapest.

Gyár: IX., Liliom-utca 8. szám. (Saját házában.)

Mintaraktár és iroda: VI., Andrassy-ut 32.

Ajánlom dusan felszerelt raktáromat vas- és rézbutorban, olcsó árban és kedvező fizetési feltétellel.

Seifert Henrik és Fia

cs. és kir. udvari tekeasztalgár.

Császári és királyi szabad. jégsekrengyár.

Budapest, VII., Dob-utca 90. sz.

Arjegyzékek vidékre ingyen és bérmentve.

Első magyar részv. serfőzde

Gyártelep és központi iroda: Kőbánya
Telefon szám: 52—60.

Városi iroda: VIII., Eszterházy-utca 6.
Telefon szám: 52—59.

Palaczkőr osztálya: X. kerület Kőbánya.
Telefon szám: 56—58.

Najman József hentes-mester Budapest, VIII., Német-
utca 21. sz. Szállit vendéglősök, kávé-
sok, korcsmárosok stb. részére a legjobb minőségű virstliket,
völbászokat napi áron. Megrendelések pontosan teljesítettek.

Dr. SZULY ALADÁR

élelmiczikke és füszer
nagykereskedése

PÁRATLANUL GAZDAG KÜLÖN CSEMEGEOSZTÁLY

Budapest Muzeum-körut 23.

A világhírű francia DELBECK & Comp.
reimisi pezsgőbor-gyár

magyarországi főlerakata

Dr. Szuly Aladár

Dr. Szuly Aladár

Válogatott füszerárak,
mindennemű bel- és kül-
földi csemegék, magyar és
francia pezsgőborok, rum
és tea, liqueurök, sajt, vaj,
kassai, prágai sonka fel-
vágottak, gyümölcsök stb.
stb. raktára.

Alapított
1825.

Alapított
1825.

HUBERT J. E. POZSONY.

Csász. és kir. udvari szállító.

Különlegességi
jegy.

Különlegességi
jegy.

„GENTRY CLUB”
a budapesti orsz. kaszinó pezsgője.

A Szt. Lukács-fürdői Kristályforrás vegyelemzése.

Orsz. m. kir. Chemiai Intézet.

Az intézet kiküldöttje által személyesen vett „Kristály” forrásból
származó vízminta vizsgálatának eredménye:

A víz hőmérséke 25,3 C°
A víz fajsúlya 18 C-on 1,0008

Chemiai vizsgálat.

1000 gr. vízben találtatott:

Kalium (K)	0,0093 gr.
Natrium (Na)	0,0334 „
Calcium (Ca)	0,1268 „
Magnesium (Mg)	0,0465 „
Aas (Fe)	0,0004 „
Chlor (Cl)	0,0331 „
Sulfat (SO ₄)	0,1181 „
Hydrocarbonat (HCO ₃)	0,5002 „
Silíciumdioxid (SiO ₂)	0,0169 „
Szénsav (CO ₂) 44°66 cm ³	0,0880 „

Organikus anyagot, ugyszintén salétromsavat és ammoniákat a víz
nem tartalmaz és így a „Kristály” forrásvizet igen tiszta calcium- és
magnesium-hydrocarbonatos ásványviznek minősítjük. Bakteriológiai
szempontból pedig az állami Bakteriológiai Intézet ezen vizet tisztának
és kifogástalannak minősítette.

Budapest, 1908. márczius 17-én.

Orsz. m. kir. Chemiai Intézet Budapesten.

M. kir. Tud. Egyetem I. Chemiai Intézete.

A forrás hőmérséke 25,75 C°
A víz fajsúlya 17,5 C-on 1,00074
A víz fagyáspontja 0,035 C, osmosis-nyomás 0,421 atm., elektromos
vezetőképessége 0,0008661 ohm. cm.

Chemiai vizsgálat.

1000 gr. vízben találtatott:

Kalium (K)	0,0070 gr
Natrium (Na)	0,0328 „
Calcium (Ca)	0,1267 „
Magnesium (Mg)	0,0252 „
Vas (Fe)	0,0004 „
Chlor (Cl)	0,0338 „
Sulfat (SO ₄)	0,1118 „
Hydrocarbonat (HCO ₃)	0,5194 „
Silíciumdioxid (SiO ₂)	0,0170 „
Szénsav (CO ₂)	0,0878 „
összes szénsav (CO ₂)	0,6425 „

E nagy mélységből fakadó, állandó összetételű ásványviz se ammo-
niát, se salétromsavat, sem salétromossavat nem tartalmaz, orga-
nikus anyag ugyszólván nincs benne s így a chemiai analysis alap-
ján a „Kristály” forrás igen tiszta calcium- és magnesium-hydrocar-
bonatos ásványviznek minősítendő.

Budapesten, 1900. április 12-én.

A m. kir. Tud. Egyetem I. Chemiai Intézete.

Dr. Hankó Vilmos a chemia tanára; a m. tud. akadémia tagja: A Szt. Lukács-fürdői Kristályforrás vize tiszta calcium- és magnesium
hydrocarbonatos ásványviznek tekinthető. A nagy mélységből fakadó forrás vize a szó szoros értelmében kristálytiszta, ideálja a tiszta ásvány-
vizeknek. — Budapest, 1904. július 20. Dr. Hankó Vilmos s. k., a chemia tanára a magy. tud. akadémia tagja.

A „Kristály”-forrás szénsavtelítés nélküli állapotban hasonló enyhesége folytán pótolja a francia Évian és St. Calmier forrásokat.

Évian-Cachat forrás: 1000 gr. vízben 0,3172 gr. ásványi alkatrész, 0,2732 gr. szénsav, összesen 0,5904 gr.

St. Calmier-Badoit forrás: 1000 gr. vízben 0,2404 gr. ásványi alkatrész, 0,3319 gr. szénsav, összesen 0,5723 gr.

Szt. Lukács-fürdői „Kristály”-forrás: 1000 gr. vízben 0,5208 gr. ásványi alkatrész, 0,4524 gr. szénsav, összesen 0,9832 gr.

A Kristály-forrás több ásvány-alkatrészt és több természetes szénsavat is tartalmaz, mint e két világhírű és a francia kormány által
közérdeki jelleggel felruházott gyógyviz.

SCHÄTZ JÓZSEF

sörnagykereskedő

Budapest, VIII. ker., Práter-utca 47.

Telefon 57-22.

Károly István főherceg, Angol porter sörének főraktára.
Dreher Antal sörfőzdéi részvény-társaság főelárusítója.
Az „Első Magyar Részvény Sörfőzde” főelárusítója.

Ujabban, számolva a nagyközönségnek a müncheni sörök iránt egyre növekedő előszeretettel elhatározta, hogy tisztelt vevői részére ezentul **eredeti müncheni** sört is fog állandóan raktáron tartani. E végből kiválasztotta a sok közül a legjobbat — a legkevesebb reklámmal dolgozó és mégis leghíresebb — Amerikában nagymértékben exportáló

Jos. Sedlmayr Bierbrauerei zum Franziskaner-Keller A. G. müncheni nagy sörfőzdét és ennek képviselőjét Magyarországra, Horvátországra, Bosznia és Hercegovina területére átvállalta. Kőbányai sörökön kívül tehát ezután állandóan raktáron tartok

Kiviteli barna müncheni sört is úgy $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ és $\frac{1}{1}$ hordókban mint palackokban és kérem a nagyérdemű közönség, valamint az ismételőrusítók hatalmas karát, hogy megrendeléseikkel szerencsétlenségnek, eleve is a legfigyelmesebb pontos kiszolgálást ígervén.

Kiváló tisztelettel

SCHÄTZ JÓZSEF

sörnagykereskedő

Budapest, VIII., Práter-utca 47.

Beszálló vendéglő eladás.

Lajosfalván, Torontál megyében a főtéren 50 év óta fennálló vendéglő épület, melyben egy elsőrendű mézárszék és bolthelyiség is van, teljes berendezésével betegség miatt 10,000 forintért eladó. Az épületen 2500 forint teher van. Bővebbet **Kostyák András** tulajdonosnál Lajosfalva (Torontál megye.)

Szentgál község

az ujonnan épülő nagy-
vendéglő, kávéház és
szálloda

tulajdonát kívánja óvadékképes szakembernek bérbeadni. Tervek áttekintésére és egyéb felvilágosítással szolgál:

Gyökeres János

építész

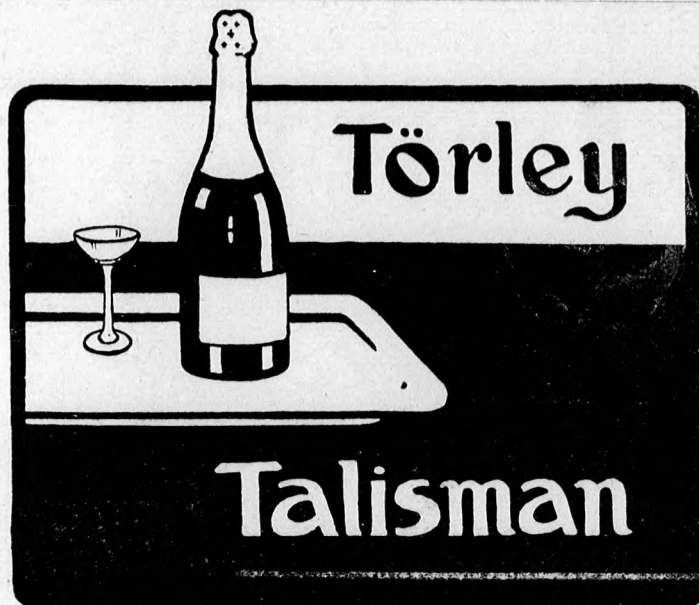
Veszprém.

Hirdetmény.

Borosznó gyógyfürdő

teljesen felszerelt vendéglője a jövő évtől kezdve **bérbeadó**. Érdeklődők forduljanak a tulajdonoshoz

Id. Rosenauer Lajoshoz, Besztercebányára.

SZIMON ISTVÁN

fűszer, csemege, főzelék és huskonzervek, sajt, vaj, bor, pezsgő, likőr, cognac, rum, tea, kávé.

Főüzlet:

BUDAPEST, V., KER. VÁCZI-KÖRUT 12 SZ.
Telefon 29-60.

Fiók:

Budapest, V., Váci-körut 60. Telefon 26-22.

A legjobb szálloda, vendéglő és
kávéház állandó szállítója.

Méltóztassék előny árjegyzéket kéri.

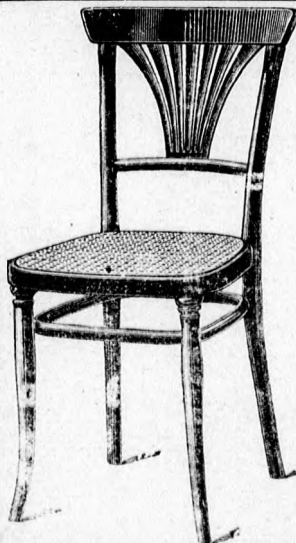
Tessék speciális kávé ajánlatot kéri.

DREHER ANTAL SÖRFŐZDEI R.-T. BUDAPEST-KŐBÁNYÁN.

Városi iroda: VIII., József-utca 36. Sajtó palack-töltés.

Ajánlja kitűnő minőségű ászok-, király-, márcziusi-, kiviteli márcziusi-, korona- (à la pilseni), maláta-, bajor-, dupla márcziusi- és bak-sörét.

Különlegesség: dupla maláta kősr, kőkorsókban. Nagyobb sörmennyiséget saját jégkocsijaiban szállít.

'MUNDUS'

EGYESÜLT MAGYAR HAJLITOTT FABUTORGYÁRAK R.-T.

Központi iroda:

BUDAPEST, V., BÁLVÁNY-U. 10.

Raktár:

BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJUS-UTCA 15.
Telefon 89-51.

GYÁRAK: Besztercebánya, Borosjenő, Kassa, Ungvár, Varasd, Vrata. Mindennemű hajlitott fabutor és kerti butor.

Ajánlja kávéházi és vendéglő berendezésekre csinosan kiállított gyártmányait.

Főpinczerek Óvadék - Szövetkezete

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 19. szám.

A magyar pinczéség első és egyetlen önálló pénzintézete. Óvadékat azonnal folyósít. Nincs heti üzletrész! Leszámolás azonnal. Beiratáshoz 30 korona szükséges.

Hivatalos órák délután 4 órától 7-ig.

— Telefon-szám 24—94. —

Budapesti és Budapest környéki
szövetkezeti asztalosmesterek

Központi Butoráruháza

az Anker-palotában, Budapest, Anker-köz 3. sz.

== megnyit. ==

Butorok minden társadalmi osztály részére
a legegyszerűbhtől a legdiszesebb kivitelig.
Figyelmes kiszolgálás!

Fix árak!

Kőbányai Polgári Sörfőző Részvény-Társaság. Budapest-Kőbánya.

Gyártelep és központi iroda: IX., MARGLÓDI-UT 17. SZÁM, a köztemető villamos mentén
Telefon: 55—03 és 56—46.

Városi raktár és iroda: VIII., NÉPSZÍNHÁZ-UTCZA 22. ■■ Telefon 56-43.
Kiviteli telep: FIUME via Ciotta 18. ■■ Telefon 484 és 681.

Gyárt világos és sötét söröket a legfinomabb minőségekben és szállítja hordóban és palaczkokban **minden világrészbe**. Amely kiállításon részt vettünk, mindenütt a legmagasabb díjjal lettünk kitüntetve, 7 Grand Prix tanuskodik sörünk páratlan minősége mellett. Nem kisebb súlylyal bir söreink megítélésénél azon kimagasló tény is, hogy az összes velünk egykoru sörfőzdek között egész Európában mi gyártjuk a legtöbb sört.

Képviseliteink vannak az ország minden jelentékenyebb, helyén és a külföld főbb piacain, mint: Wien, Milano, Venezia, Róma, Nápoly, London, New-York, Buenos-Ayres, Alexandria, Kairó, Smyrnas, Tunis stb.